

10 Απριλίου 2020

Πώς μας θωρείς ακίνητος;... Πού τρέχει ο λογισμός σου, τα φτερωτά σου τα όνειρα;

[Ορθοδοξία](#) / [Μορφές](#) / [Ποίηση](#)

Ποίημα του Αριστοτέλη Βαλαωρίτη για τον Γρηγόριο τον Ε΄ στα αποκαλυπτήρια του ανδριάντα του στο Πανεπιστήμιο Αθηνών.

Πώς μας θωρείς ακίνητος;... Πού τρέχει ο λογισμός σου,
τα φτερωτά σου τα όνειρα;... Γιατί στο μέτωπο σου
να μη φυτρώνουν, γέροντα, τόσais χρυσαίis αχτίdes,
όσαιs μας δίδ' η όψη σου παρηγοριαίis κ' ελπίdes;...
Γιατί στα ουράνια χείλη σου να μη γλυκοχαράζη,
πατέρα, ένα χαμόγελο;... Γιατί να μη σπαράζη
μέσα στα στήθη σου η καρδιά, και πώς στο βλέφαρο σου
ούτ' ένα δάκρυ επρόβαλε, ούτ' έλαμψε το φως σου;...
Ολόγυρα σου τα βουνά κ' οι λόγγοι στολισμένοι

το λυτρωτή τους χαιρετούν... Η θάλασσ' αγριωμένη
από μακρά σ' εγνώρισε και μ' αφρισμένο στόμα
φιλεί, πατέρα μου γλυκέ, το ελεύθερο το χώμα,
που σε κρατεί στα σπλάχνα του... Θυμάται την ημέρα,
πατέρα μου, σ' εδέχτηκε... Θυμάται στο λαιμό σου
το ματωμένο το σχοινί, και στ' άγιο πρόσωπο σου
τ' άτιμα τα ραπίσματα... το βόγγο... τη λαχτάρα...
του κόσμου την ποδοβολή... Θυμάται την αντάρα...
την πέτρα, που σου εκρέμασαν... τη γύμνια του νεκρού σου
το φοβερό το ανάβασμα του καταποντισμού σου...
Δεν ελησμόνησε τη γη που σώγινε πατρίδα,
όταν, πατέρα μου, άκαρδοι, γονατισμέν' οι ξένοι
το αίμα σου έγλυφαν κρυφά στα νύχια του φονιά σου...
Τώρα σε βλέπει γίγαντα, πατέρα, η θάλασσα σου...
Το λείψανο σου το φτωχό, το ποδοπατημένο,
τ' ανάστησε η αγάπη μας κ' εδώ μαρμαρωμένο
θα στέκει ολόρθο, ακλόνητο κ' αιώνια θα να ζήσει,
νάσαι φοβέρα αδιάκοπη σ' Ανατολή και Δύση...
Πενήντα χρόνοι πέρασαν σαν νάτανε μια μέρα!...
Για σας που είσθε αθάνατοι φεύγουν γλυκειαίς, πατέρα
πετούν οι ώραις αμέτρηταις στου τάφου το λιμάνι...]
Για μας... και μόνη μια στιγμή αρκεί να μας μαράνη...
Πενήντα χρόνοι πέρασαν κι' ακόμη η ανατριχίλα
βαθειά μας βόσκει την καρδιά... Μετα χλωρά τα φύλλα
ανθοβολεί κι' ο τάφος σου και στο μνημόσυνο σου
υψώνεται στον ουρανό το νεκρολίβανο σου
με των ανθών την μυρωδιά και με το καρδιοχτύπι
του κόσμου, που εξωντάνεψες... Γέροντα τι σου λείπει;...
Πώς μας θωρείς ακίνητος;... Πού τρέχει ο λογισμός σου;...
Ποιος είν' ο πόθος σου ο κρυφός και ποιο το μυστικό σου;...
Είχαν ξυπνήσει ανέλπιστα οι νεκρωμένοι δούλοι
κι' από το γέρο Δούναβη ως τ' άγριο Κακοσούλι
έβραζε γη και θάλασσα... Σεισμός, φωτιά, τρομάρα,
σπαθί και ψυχομάχημα και δάκρυ και κατάρρα.
Εβρόντουν κι' άστραφταν παντού τα κλέφτικα λημέρια...
Γοργά του Χάρου εθέριζαν τ' αχόρταγα τα χέρια,
κ' ήταν ο πόλεμος χαρά, τα φονικά παιχνίδια...
Με μιας θολώνουν του Όλυμπου τα χιονισμένα φρύδια
και μαύρα νέφη απλώνονται στου Κίσαβου τη ράχη...
Ανατριχιάζουν τα κλαριά και τα νερά κ' οι βράχοι

μένουν παράλυτα, νεκρά, σαν νάχε διαπεράσει
κρυφό μαχαίρι αυτή τη γη κ' εσκότωσε την πλάση...
Είχε προβάλει από μακρά πουλί κυνηγημένο
σα σύγνεφο με το βορειά και μαυροφορεμένο,
σκοτειδίασε τον ουρανό με τα πλατειά φτερά του,
και με φωνή, που εξέσχιζε σκληρά τα σωθικά του,
ερρέκαξε κ' εβρόντησε... "Χτυπάτε, πολεμάρχοι!...
Απ' άκρη σ' άκρη ο χαλασμός... Κρεμούν τον Πατριάρχη!'
Του μυστικού διαλαλητή πέφτει στη γη, στο κύμα
το φλογερό το μήνυμα κι' από ένα τέτοιο κρίμα
εφύτρωσε άσβεστη φωτιά και με τη δύναμη σου
εθέριεψε, εζωντάνεψε τ' άτιμο το σχοινί σου
κ' έγεινε φίδι φτερωτό στον κόρφο του φονιά σου...
Καλόγερε, πως δεν ξυπνάς να ιδής τα θαύματα σου;...
Αναστηλώνεται ο Μωρηάς... Η Ρούμελη μουγκρίζει...
Ιδρώνουν αίμα τα βουνά, το δάκρυ πλημμυρίζει...
Παντού παράπονο βαθύ και αλαλαγμοί και θρήνοι...
Διαβαίνει μαύρ' η άνοιξη. Τα ρόδα σας, οι κρίνοι
λησμονημένοι τήκονται και τα πουλιά σκιασμένα
αφίνουν έρμη τη φωλιά και φεύγουνε στα ξένα...
Στου Γερμανού το μέτωπο κρυφά γλυκοχαράζει
του Γένους το ξημέρωμα... Πάσα ματιά σου σφάζει...
Διωγμέν' από τον Κάλαμο, με την ψυχή στο στόμα,
χιλιάδες γυναικόπεδα δε βρίσκουν φούχτα χώμα
να μείνουν ακυνήγητα... κι' ο Χάρος δεκατίζει...
Ρυάζεται ο Βάλτος, σα θεριό τη χαίτη του ανεμίζει...
Φλόγα παντού και σίδερο... δεν θ' απομείνη λόθρα...
Στην Κιάφα νεκρανάσταση... στου Πέτα καταβόθρα...
Πέτρα δε μένει ασάλευτη... κλαρί χωρίς κρεμάλα...
Ερμιά και ξεθεμέλιωμα στην Τρίπολη, στου Λάλα...
Κι' όταν το χέρι εχόρταινε κ' έπεφτε στομωμένο
να ξανασάνη το σπαθί στη θήκη ξαπλωμένο,
εφώναζε ο αντίλαλος... "Χτυπάτε, πολεμάρχοι!...
Απ' άκρη σ' άκρη ο χαλασμός... Κρεμούν τον Πατριάρχη!'.
Φριμάζουν τα Καλάβρυτα... Καπνίζει το Ζητούνι...
κ' η Μάνη η ανυπόμονη τεντώνει το ρουθούνι
σαν το καθάριο τάλογο, να μυριστεί τ' αγέρι
που, ταχυδρόμος τ' ουρανού, με τα φτερά του φέρει
του Διάκου τη σπιθοβολή και την αναλαμπή του...
Ο γυιός τ' Ανδρούτσου στη Γραβιά στηλώνει το κορμί του

κ' επάνω του, σαν νάτανε θεόκτιστο κοτρώνι,
συντρίβεται η Αρβανιτιά με τον Ομέρ Βρυώνη...
Φεγγοβολούν τα πέλαγα στην Τένεδο, στην Σάμο
και κάθε κύμα πώρχεται να ξαπλωθή στον άμμο
ξερνώντας αίμα και φωτιά, φωνάζει... "Πολεμάρχοι!...
Εκδίκηση... άσπλαχνη... παντού... Κρεμούν τον Πατριάρχη!
". Το Σούλι το ανυπόμονο ψηλά στο Καρπενήσι
του Βότσαρή μου την ψυχή για να σε προσκυνήση
σου στέλλει αιματοστάλαχτη...
Στον τάφο του κλεισμένο
το Μισολόγγι σκέλεθρο, γυμνό, ξεσαρκωμένο,
δεν παραδίδει τάρματα, δε γέρνει το κεφάλι...
Κρατεί για νεκροθάφτη του το Χρήστο τον Καψάλη,
το ράσο του Δεσπότη του φορεί για σάβανο του,
και φλογερό μετέωρο πετά στον ουρανό του
και θάφτεται ολοζώντανο...
Στο διάβα του τρομάζουν
τ' αστέρια που το κύτταζαν, και ταπεινά μεριάζουν...
Κλαρί δε φαίνεται χλωρό και το στερνό χορτάρι,
πώμεινε ακόμα πράσινο, τ' αράπικο ποδάρι
το μάρανε, το σκότωσε... Χορτάσαν οι κοράκοι...
Στη Ράχωβα, στο Δίστομο με τον Καραϊσκάκη
αδελφωμένο πολεμά της Λιάκουρας το χιόνι...
Θερίζει τ' άσπλαχνο σπαθί κι' ο πάγος σαβανώνει...
Πλαταίνει πάντα η ερημιά και το σχοινί σου σφίγγει
του λύκου μας του εφτάψυχου τ' αχόρταγο λαρύγγι...
Ο κόσμος ανταριάζεται... Και τα σκυλόδοντα του
ξερριζωμένα πνίγονται με τα ρυασίματά του
στου Ναβαρίνου τα νερά... και φεύγει... Ανάθεμά τον!...
Εσκόρπισαν τα σύγνεφα με τ' αστραπόβροντά των
και κούφια απέμεινε η βοή του μαύρου καταρράχτη...
Μ' αυτά... μ' αυτά τα κόκκαλα, τα τρίμματα, τη στάχτη
εχτίσαμε, πατέρα μου, τη φτωχική φωλειά μας,
κ' εκείθε εφύτρωσε η μυρτιά και τα δαφνόκλαρά μας,
π' ανθοβολούν τριγύρω σου... Γιατί τα δάχτυλά σου
ακίνητα δεν ευλογούν τα μαύρα τα παιδιά σου;...
Στ' ανδρειωμένα σπλάχνα σου, μακρ' από την Ελλάδα
ερρίζωσε τόσο βαθειά του Χάρου η φαρμακάδα,
π' ούτε του Ρήγα η συντροφιά, καλόγερε, δε φθάνει
τα σφραγισμένα χείλη σου ν' ανοίξη να γλυκάνη...

ούτε το φως το ακοίμητο που στο πλευρό σου χύνει
αυτό μας το περήφανο, το φλογερό καμίνι;...
ούτε, τα δέντρα, τα πουλιά, τα πράσινα χορτάρια...
ούτε τα βασιλόπουλα, του Θρόνου μας βλαστάρια,
που θάρχωνται να χαιρετούν του ποιητού τη λύρα,
και να ρωτούν πώς έγεινε το ράσο σου πορφύρα;...
Τι θέλεις, γέροντ', από μας;... Δε νοιώθεις μια ματιά σου
πόσαις θα εφλόγιζε καρδιαίς κι' από τα σωθικά σου
πόση θα εβλάσταινε ζωή;...
Πώς δεν ξυπνάς, πατέρα;...
Δε φέγγει μες το μνήμα σου ούτε μια τέτοια μέρα;...
Το μάρμαρο μένει βουβό... Και θα να μείνη ακόμα
ποιος ξέρει ως πότε' αμίλητο το νεκρικό του στόμα...
Κοιμάται κι' ονειρεύεται... και τότε θα ξυπνήση,
όταν στα δάση, στα βουνά, στα πέλαγα, βροντήση
το φοβερό μας κήρυγμα... "Χτυπάτε, πολεμάρχοι!...
Μη λησμονείτε το σχοινί, παιδιά, του Πατριάρχη!..."

<https://bit.ly/2xhiFSF>